

Rafaels såg

På 1950-talet så körde vi stockar till Rafaels såg på Skäggasbackan. Jag var ganska liten då men minns mycket bra den imponerande anläggningen. Det var en ramsåg med stora sågblad som gick upp och ned i en ram och sågade hela stocken på en gång. Rafael satte bitar av ribbor med lämplig tjocklek mellan bladen innan han kilade fast dem i ramen. Jag var grymt imponerad.

Rafaels såg vid Skäggasbackan ritad av Thure Stenberg 1976

Man körde upp stockarna på backen bakom sågen och rullade ned dem på bädden. Sedan togs en stock i taget och sattes på två vagnar på skenor som förde in dem i sågramen. Stocken spändes fast mellan två rullar som hindrade den från att röras upp och ned med ramen. Ändan på stocken stack ut över den främre vagnen och då den kommit genom sågramen så spändes den fast i en likadan vagn på andra sidan. Då nästan hela stocken var

sågad måste den andra ändan tas loss från vagnen så att den kunde gå genom ramen. Rafael skötte rullarna och vagnarna med precision.

Det sågade virket var förstås okantat så det lades åt sidan till vänster på bilden utom bakarna som slängdes ut till höger på bilden (mot vägen). Sedan kantades virket i en skild cirkelsåg som fanns till vänster /nedanför ramsågen. Ribbor och kantat virke kastades ut genom öppningen till vänster på bilden. Därifrån hämtade vi bakar, ribbor och virke då allt var sågat.

Vi hade med oss ryggsäckar med kaffe och tilltugg för det tog ofta hela dagen att såga stockarna. Vanligen sågade vi på våren i april så det var varmt och skönt att sitta och dricka kaffe på stockarna.

För en liten pojke på 50-talet var sågen en imponerande industrianläggning. Senare förstod jag att det på 30-talet fanns sågar på många ställen i byn. Nissas såg stod kvar vid vägen vid Hopenbackan ganska länge. Men den var mindre än Rafaels såg.

Många tack till Stenbergs Isa från Mosabackan (Rafaels dotter) som gett Thures teckning till gamla folkskolan. Vi skall sätta den inom glas och ram på väggen som ett minne från småindustrins tid i byn och för att visa vilken fin tecknare Thure Stenberg var.